

SISEMINISTER

MÄÄRUS

**Siseministri määruse muutmine seoses
nimeseaduse ja riigilõivuseaduse
muutmise seaduse rakendamisega**

Määrus kehtestatakse nimeseaduse § 16 lõike 9 alusel.

§ 1. Siseministri 12. detsembri 2017. aasta määruses nr 45 „Isikule uue eesnime, perekonnanime või isikunime andmise kord ja avalduse vorm“ tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 2 senine tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses:

„(2) Nimeseaduse § 16 lõikes 4¹ nimetatud isiku uue eesnime, perekonnanime või isikunime muutmise avaldus (edaspidi *avaldus*) jäetakse läbi vaatamata.“;

2) paragrahvi 3 lõige 1 sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Nime muutmise taotlemisel esitab isik avalduse:

- 1) isiklikult ja kirjalikult nimeseaduse § 16 lõikes 1 nimetatud perekonnaseisuasutusele (edaspidi *perekonnaseisuasutus*);
- 2) rahvastikuregistri turvalises veebikeskkonnas (edaspidi *turvaline veebikeskkond*);
- 3) Eesti välisesindusele, kui isik viibib välisriigis.“;

3) paragrahvi 3 lõikest 2 jäetakse välja esimene lause;

4) paragrahvi 3 täiendatakse lõigetega 3–7 järgmises sõnastuses:

„(3) Kui avaldus on esitatud Eesti välisesindusele, edastab Eesti välisesindus avalduse perekonnaseisuasutusele menetlemiseks.

(4) Kui avaldus esitatakse turvalise veebikeskkonna kaudu, eeltäidetakse rahvastikuregistri andmete alusel isiku eest elektrooniline avaldus, lähtudes nimeseaduses sätestatud andmekoosseisust, ning kontrollitakse karistusregistrist, kas nime muutmist taotleva isiku suhtes on jõustunud süüdimõistev kohtuotsus seonduvalt seksuaalse enesemääramise vastase kuriteo toimepanemisega alaealise isiku suhtes.

(5) Turvalises veebikeskkonnas ei saa avaldust esitada:

- 1) eestkostetava nime muutmiseks;
- 2) lapse nime muutmiseks, kui lapse täisealiseks saamise päevani on jäänud vähem kui 60 päeva.

(6) Kui avaldus on esitatud turvalises veebikeskkonnas, kuid nime muutmise menetluses ei tehta automaatsust, määratakse avaldust menetlevaks perekonnaseisuasutuseks see asutus, mis on avalduses märgitud nime muutmise otsuse paber kandjal kättesaamise kohana.

(7) Kui avaldus on esitatud turvalises veebikeskkonnas ja nime muutmise otsuse teatavaks tegemise viisiks on valitud digitaalne kättetoimetamine, kuid nime muutmise menetluses ei tehta automaatsust, määratakse avaldust menetlevaks perekonnaseisuasutuseks järgmine perekonnaseisuasutus:

- 1) Jõhvi Vallavalitsus, kui avalduse esitaja rahvastikuregistrisse kantud elukoha aadress on Ida-Viru maakonnas;
- 2) Pärnu Linnavalitsus, kui avalduse esitaja rahvastikuregistrisse kantud elukoha aadress on Pärnu maakonnas, Saare maakonnas, Hiiu maakonnas või Lääne maakonnas;
- 3) Tallinna Perekonnaseisumet, kui avalduse esitaja rahvastikuregistrisse kantud elukoha aadress on Harju maakonnas, Lääne-Viru maakonnas, Järva maakonnas, Rapla maakonnas või välisriigis või elukoha aadress puudub;
- 4) Tartu Linnavalitsus, kui avalduse esitaja rahvastikuregistrisse kantud elukoha aadress on Tartu maakonnas, Jõgeva maakonnas, Viljandi maakonnas, Valga maakonnas, Võru maakonnas või Põlva maakonnas.“;

5) paragrahvi 4 lõige 3 sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumentide esitamine avaldust menetlevale perekonnaseisuasutusele on isikule ebamõistlikult keeruline, võib isik esitada dokumendi perekonnaseisutoimingute seaduse § 3 lõikes 3² nimetatud perekonnaseisuasutusele või Eesti välisesinduse konsulaarametnikule, kes salvestab selle elektrooniliselt ning edastab e-posti teel perekonnaseisuasutusele, kelle menetluses avaldus on.“;

6) paragrahvi 5 lõige 1 sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kui vanematel on lapse suhtes ühine hooldusõigus ja kohus ei ole andnud avalduse esitajale lapse nime üle otsustamiseks ainuotsustusõigust, esitab lapse nime muutmise taotlemisel teine vanem oma nõusoleku:

- 1) digitaalallkirjaga kinnitatult või isiklikult ja kirjalikult perekonnaseisuasutusele, kelle menetluses avaldus on;
- 2) turvalises veebikeskkonnas, kui avaldus on seal esitatud.“;

7) paragrahvi 6 lõige 3 sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Avalduses esinevate puuduste korral viib puuduste kõrvaldamisega seotud menetlustoimingud läbi perekonnaseisuasutus, kelle menetluses avaldus on.“;

8) paragrahvi 7 tekstis asendatakse lauseosa „nimeseaduse § 16 lõikes 1 nimetatud“ sõnadega „avaldust menetlev“;

9) paragrahvi 8 pealkiri ja tekst sõnastatakse järgmiselt:

„§ 8. Nime muutmise otsustamine ja nimeõigusliku muudatuse tegemine

(1) Nime muutmise otsustab:

- 1) perekonnaseisuasutus, kui avaldus esitati isiklikult ja kirjalikult perekonnaseisuasutuses kohapeal ning perekonnaseisuasutusel on pädevus nime muutmist otsustada;
- 2) Siseministeerium, kui perekonnaseisuasutusel puudub pädevus nime muutmist otsustada;
- 3) Siseministeerium automaatselt, kui avaldus esitati turvalises veebikeskkonnas ja on täidetud nimeseaduse 3. peatüki 2. jaos sätestatud nime muutmise eeldused ning ei esine alust nime muutmisest keeldumiseks.

(2) Nimeõigusliku muudatuse teeb rahvastikuregistris:

- 1) perekonnaseisuasutus, kui nime muutmise otsus on tehtud käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1 ja 2 sätestatud juhtudel;
- 2) Siseministeerium, kui nime muutmise otsus on tehtud automaatselt.

(3) Nimeõiguslik muudatus jõustub, kui nimekanne on salvestatud rahvastikuregistris.

(4) Kui nime muutmine otsustatakse automaatselt ja nimeõiguslik muudatus tehakse rahvastikuregistrisse automaatselt, teavitatakse turvalises veebikeskkonnas nime muutmise avalduse esitajat, et otsus on tehtud automaatselt ja uus eesnimi, perekonnanimi või isikunimi on kantud rahvastikuregistrisse automaatselt, kasutades selleks rahvastikuregistri ja karistusregistri andmeid.“;

10) paragrahv 9 tunnistatakse kehtetuks;

11) paragrahvi 10 pealkiri ja tekst sõnastatakse järgmiselt:

„§ 10. Nime muutmise otsuse teatavaks tegemine

(1) Perekonnaseisuasutus teeb nime muutmise otsuse avalduse esitajale teatavaks, kui:

- 1) nime muutmise otsus on tehtud käesoleva määruse § 8 lõike 1 punktides 1 ja 2 sätestatud juhtudel;
- 2) turvalises veebikeskkonnas avalduse esitamisel on valitud haldusakti kättesaamise kohaks perekonnaseisuasutus.

(2) Kui nime muutmise otsuse teeb Siseministeerium automaatselt ja avaldaja on valinud digitaalse kättesaamise viisi, tehakse nime muutmise otsus avalduse esitajale kättesaadavaks turvalises veebikeskkonnas.

(3) Nime muutmise otsus tehakse teatavaks pärast rahvastikuregistris nimeõigusliku muudatuse tegemist.

(4) Nime muutmise keeldumise otsuse teeb avalduse esitajale teatavaks perekonnaseisuasutus:

- 1) kes tegi keelduva otsuse;
- 2) kes edastas nime muutmise avalduse menetlemiseks Siseministeeriumile.

(5) Välisriigis viibiva isiku soovil tehakse talle nime muutmise või sellest keeldumise otsus teatavaks Eesti välisesinduse kaudu. Perekonnaseisuasutus, kellele avaldus esitati, edastab nime muutmise või sellest keeldumise otsuse halduskoostöö seaduses sätestatud ametiabi andmise korras Eesti välisesinduse konsulaarametnikule.

(6) Siseministeeriumi keelduva otsuse väljatrüki kinnitab perekonnaseisuasutus, kes edastas avalduse menetlemiseks Siseministeeriumile. Siseministeeriumi nime andmise otsuse väljavõtte kinnitab perekonnaseisuasutus, mis on märgitud avalduses nime muutmise otsuse paber kandjal kättesaamise kohana.“;

12) paragrahvi 12 pealkirjas asendatakse sõna „haldusakti“ sõnaga „otsuse“;

13) paragrahv 12 sõnastatakse järgmiselt:

„Perekonnaseisuasutus edastab kalendrikuu jooksul tehtud nime muutmise ja sellest keeldumise otsused hiljemalt järgmise kuu 10. kuupäevaks Siseministariumile.“;

14) paragrahvi 13 lõiked 1 ja 2 sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Perekonnaseisuasutuses kohapeal esitatud avaldusi säilitab:

- 1) perekonnaseisuasutus, kui isiku nime muutmise või sellest keeldumise otsuse on teinud perekonnaseisuasutus;
- 2) Siseministarium, kui isiku nime muutmise või sellest keeldumise otsuse on teinud Siseministarium.

(2) Siseministarium säilitab nime muutmise otsused ja nime muutmisest keelduvad otsused. Siseministariumi otsusest teeb säilitamiseks väljavõtte Siseministarium.“;

15) paragrahvi 13 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Turvalises veebikeskkonnas esitatud avaldused ja automaatselt tehtud otsused säilitatakse elektrooniliselt rahvastikuregistris.“.

§ 2. Eelnõu jõustub 29. detsembril 2025. aastal.

(allkirjastatud digitaalselt)

Igor Taro
Siseminister

(allkirjastatud digitaalselt)

Tarmo Miilits
Kantsler